

Katalog sposobów motywowania uczniów do nauki

Silna wewnętrzna i dodatnia motywacja to stan idealny – by to osiągnąć, należy dokładnie zdiagnozować poziom możliwości uczniów, a następnie wprowadzać szereg świadomych, czasem nietypowych działań.

Motywacją nazywa się zespół czynników psychologicznych pobudzający i kierujący zachowaniem człowieka przy osiąganiu określonego celu.

Rodzaje motywacji:

- **Wewnętrzna** – wiąże się z wewnętrznymi potrzebami np. zaspokojeniem ciekawości; działający jest sam dla siebie źródłem gratyfikacji,
- **Zewnętrzna** – wiąże się z oddziaływaniem innych osób; jest nietrwała, stale wymaga ingerencji innych i dodatkowych środków oddziaływania,
- **Dodatnia** – działania są podejmowane dla osiągnięcia zamierzonego celu,
- **Ujemna** – działania są podejmowane w celu uniknięcia negatywnych konsekwencji.

Zasady motywowania uczniów:

- Stosuj więcej nagród niż kar i więcej pochwał niż nagan,
- Reaguj na pozytywne i negatywne zachowania najszybciej jak to możliwe,
- Dobieraj poziom zadań nieco powyżej możliwości poszczególnych uczniów, żeby były dla nich wyzwaniem możliwym do pokonania,
- Systematycznie kontroluj stopień wykonania zadań,
- Pozwalaj na samodzielność w działaniu w jasno określonych granicach,
- Dostarczaj wyczerpujących informacji zwrotnych dotyczących pracy uczniów; podkreślaj jej plusy i omawiaj obszary do zmiany,
- Krytykując, pokazuj zarazem sposoby rozwiązywania problemu.

Czynniki wpływające na motywację:

- Indywidualne – związane z samym uczniem i jego środowiskiem,
- Organizacyjne – związane z organizacją nauczania,

- Związane z osobą nauczyciela.

Sposoby motywowania:

1. Powiązanie sukcesu w nauce z istotną dla ucznia gratyfikacją zewnętrzną lub wewnętrzną:

- System nagród i kar wykraczających poza system ocen szkolnych,
- Uznanie osiągnięć uczniów na forum klasy lub szkoły, co korzystnie wpływa na pozycję ucznia w grupie i motywuje innych do działania,
- Stawianie uczniom wyzwań na odpowiednim poziomie, nieco przekraczającym ich możliwości, tak by ich realizacja dawała poczucie satysfakcji i budowała poczucie kompetencji.

2. Zwiększenie atrakcyjności zajęć:

- Włączenie uczniów w aktywny proces zdobywania wiedzy i nowych umiejętności – stosowanie aktywizujących metod prowadzenia zajęć,
- Pobudzanie samodzielności i swobody uczniów w poszukiwaniu wiadomości, rozwiązań stawianych przed nimi problemów (eksperymentowanie na zajęciach, projekty edukacyjne),
- Korzystanie z atrakcyjnych pomocy (filmy, płyty, prezentacje komputerowe, foliogramy, plakaty).

3. Budowanie w uczniach przekonania, że sukces jest w ich zasięgu:

- Utwierdzanie uczniów w poczuciu własnej wartości, docenianie nawet drobnych sukcesów,
- Udzielanie wyczerpujących informacji zwrotnych, w których porażki traktowane będą jako zadania do poprawy, wraz ze wskazówkami do dalszej pracy,
- Ocenianie przede wszystkim postępów, a nie tylko ostatecznych rezultatów,
- Prezentowanie własnej wiary w sukces ucznia.